

ציון חני:

„חצי חצי בין הליכוד למערך!“

ציון חני הוא ללא-ספק במאי הבחירות 1981. ציון ביום כמעט את כל המיפלגות הקטנות לתעמולת הבחירות, וביום חמישי האחרון נבחר לביים את העימות בין שימרון פרס ומנחם בגין.

● **ציון, למה דווקא אתה נבחרת לביים את העימות?**
לא יודע. אני חושב שנבחרתי על דעת שתי המיפלגות מכיוון שלא בימתי אף אחת מהן בתעמולת הבחירות.

● **מה היו ההנחיות שקיבלת לפני העימות?**
ההנחיה הייתה לעקוב אחר ההסכם בין שתי המיפלגות. סוכם שכל אחד מהיריבים ידבר שתיים וחצי דקות, ואם משהו מהשניים יגלוש, להפסיק לו את הסאונד.

● **האם המעקב אחרי ההסכם היה קשה?**
די קשה. בגין גלש מדי פעם, וחתכתי לו סאונד. פרס עמד בזמנים בצורה יוצאת מהכלל.

● **האם נפגשת עם שני המועמדים לפני הצילומים?**
פגשתי אותם בבוקר, אחרי שכל הלילה לא ישנתי. שוחחתי עם פרס ובגין, כל אחד לחוד. הסברתי להם איך העסק ילך, שאלתי אותם אם יש להם בקשות מיוחדות. פרס ביקש לדבר דקה לפני הסיום, ובגין ביקש שלושים שניות.

● **מי קבע מי מהשניים יסיים את העימות ויגיד את המילה האחרונה?**
היתה הגרלה, וכל העסק סוכם מראש.

● **מתי נודע לך שתביים את העימות?**
יום קודם לכן זימנו אותי לשיבה עם במאי הליכוד, יוסי רונן ובמאי המערך, איציק קול, ועם אהוד אולמרט ויוסי שריד.

● **מהי התרשמותך מפרס ומבגין?**
לדעתי, פרס היה שונה ממה שהיה לפני ארבע שנים. הוא היה יותר נוקשה, ואילו בגין היה אותו הדבר כמו שהוא תמיד.

● **ומזאב שיף?**
הוא הנחה את הדיון נכון מבחינה מיקצועית. אל תשכחי שהוא לא מראיין-טלוויזיה.

● **האם לדעתך אישיטלוויזיה צריך להנחות עימות מסוג זה?**
לא. אני חושב שזה צריך להיות מראיין ניטרלי.

● **מתי ירדה לך אבן מהלב?**
ברגע ששתי המיפלגות לחצו לי ידיים ואמרו לי על-אף לייפאק.

● **מי משלב את שכרך?**
אני חושב שזה מתחלק חצי-חצי בין הליכוד והמערך.

זאב שיף:

„לא הייתי הכי טוב בעימות?“

עיתונאי „הארץ“, זאב שיף, נבחר על-ידי איש המערך, יוסי שריד ועלידי איש הליכוד, אהוד אולמרט, להנחות את העימות בין ראש-הממשלה ויו"ר מיפלגת העבודה.

שאלתי את אהוד אולמרט מה הנחה אותו ואת שריד בבחירתו של שיף, והוא השיב לי: „חשבנו שהוא מתאים, כי הוא אדם אמין, שאינו מעורב בכל כיסוי פוליטי שוטף, ומעולם לא כתב מאמרים נגד פרס או נגד בגין. הוא כותב בענייני ביטחון, ולכן בעינינו הוא איש אמין ויסודי, המסוגל להנחות עימות שכזה.“

את זאב שיף, שהיה נרגש עדיין אחרי העימות, פגשתי בכפר-המכביה:

● **האם התרגשת בזמן הצילומים?**
לא התרגשתי. אבל הייתי מופתע מהטיימינג, והפריטים הסטנדרטיים קצת בילבלו אותי.

● **מה היתה תגובתך כשהודיעו לך שנבחרת להנחות את העימות?**
הופתעתי. אחרי הכל אני לא אישיטלוויזיה, והחמיא לי שמכירים בזה שאני אובייקטיבי.

● **יש עיתונאים שלא היו רואים בזה מחמאה.**
זה שאני אובייקטיבי בעבודתי אין פירושו הדבר שכאשר אני נכנס לקלפי אין לי דעה. אבל באופן מיקצועי ודאי שאני אובייקטיבי, ובעבודת ההנחיה שלי ניסיתי לייצג את חברי העיתונאים. אחרי הכל אני לא עושה חדשות, אני מדווח עליהן.

● **איך הרגשת במהלך העימות? מה הפריע לך במיוחד?**
מה שהפריע לי במיוחד היה העובדה שלא נתנו לי שאלות הבהרה. אני מקווה שכאשר יוסי שריד ואהוד אולמרט יתמודדו על ראשות-הממשלה, ואני אנהא את העימות ביניהם, תינתן לי האפשרות לשאלות הבהרה.

● **מהי הרגשתך, האם עמדת במשימה שהוטלה עליך?**
מה. לא הייתי הכי טוב שם?

אדוארד קוזניצוב:

„אנו לא מאמינים לך אף אחד!“

אחד האנשים המרתקים ביותר במערכת הבחירות הוא הסופר הרוסי, אסיר ציון, אדוארד קוזניצוב. האיש שהיה מעורב בנסיון לחטוף מטוס, ושפרשת מאסרו ושיחרורו סוקרו בהרחבה על-ידי אמצעי-התיקון שורת בארץ ובעולם, יכול היה להצטרף לכל מיפלגה מכובדת שהיא. הוא בחר לעמוד בראש מיפלגה קטנה וחדשה, שקמה רק חודשיים לפני מועד הבחירות, המיפלגה למען העלייה. שאלתי אותו:

● **מדוע לא הצטרפת למיפלגה קיימת, מדוע החלטתם, אתה וחברייך, להקים מיפלגה למען העלייה?**
אנחנו לא מאמינים לך אף אחד כאן. כל המיפלגות רק מדברות על עלייה, ורוצות לנצל את הקולות של העולים החדשים. הן יודעות רק להבטיח ולא לקיים. אנחנו לא מאמינים לך.

● **האם נלחמת לעדות ארצה כדי לעמוד בראש רשימה אתנית של עולים מרוסיה הסובייטית?**
זו טעות. זו לא רשימה של עולים רק מרוסיה, והיא רשימה של עולים חדשים.

● **גם ממרוקן?**
לא היה לנו זמן להגיע לעולים חדשים ממרוקן, ויש גם בעיה של שפה, ואני לא יודע למה את אומרת שאנחנו נו מיפלגה אתנית. אנחנו לא טיפשים עד כדי כך שנקים מיפלגה אתנית. הבעיות שלנו הרבה יותר רציניות.

● **בתור אסיר ציון, אדם שענה ממדינה דאדמוקרטית, מהי הרגשתך כאשר אתה מייצג פועל בטלוויזיה וכאופן חופשי מרצה את דעתיך, ומבקש מאנשים להצביע עבורך בי בחירות?**
זהו הודמנות נהדרת. שכמוכן לא ניתנה לי ברוסיה, אבל זה לא מספיק! ההרגשה הנהדרת הזו עוברת מהר מאוד. כי אני רוצה לעשות משהו באמת, לשנות.

● **מהן בעצם הבעיות של עולי-רוסיה, שאתם רוצים לתקן בכנסת?**
יש לנו בעיות של דירות ועבודה. את צריכה להבין, העלייה מרוסיה היא עלייה של אינטליגנציה. זה די מעליב את העולים כשהם מתחילים לחפש עבודה ולהתייחס, חנן, בייחוד כשהגישה בארץ כלפי העולים היא כליכך נגטיבית.

● **מי מממן אתכם?**
כולם נגדנו. אף אחד לא נותן לנו כסף.

● **לכמה מנרטים אתם מצפים?**
אולי שניים, אבל אחד בטוח.